

INFORMACE O VÝZKUMU A VÝVOJI V PŮSOBNOSTI MDS ČR V ROCE 2002

1. NOVÁ LEGISLATIVA

Snaha zvýšit výkonnost a efektivnost výzkumu a vývoje České republiky vedla v průběhu roku 2002 k výrazným změnám v jeho systému podpory. Od 1. července 2002 nabyl účinnosti zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje) a následně pak i příslušné prováděcí předpisy k tomuto zákonu.

Projekty zahájené v roce 2001, tj. před nabytím účinnosti výše uvedeného zákona, jsou zabezpečovány v souladu s přechodným ustanovením zákona podle nařízení vlády č. 88/2001 Sb., o podmínkách účelového financování výzkumu a vývoje a předání údajů do centrální evidence projektů financovaných ze státního rozpočtu.

2. PROGRAMY VÝZKUMU A VÝVOJE PRO DOPRAVU A SPOJE

Zaměření výzkumu a vývoje je ovlivněno zásadními dokumenty, přijatými jak na úrovni vlády ČR, tak v rámci resortu. Jde především o Národní politiku výzkumu a vývoje a na ní navazující Koncepti výzkumu a vývoje v sektoru dopravy a v sektoru spojů. Tato koncepce zohledňuje zásady z přijaté Dopravní politiky ČR a z principů mezinárodních programů výzkumu a vývoje.

Problematika zabezpečení výzkumu a vývoje pro dopravu a spoje na rok 2002 bezprostředně navazovala na danou problematiku v roce 2001. V rámci programu výzkumu a vývoje pro dopravu pod názvem „**Optimalizace dopravní soustavy a její udržitelný rozvoj**“ a pro spoje pod názvem „**Rozvoj telekomunikačních sítí a služeb v podmínkách liberalizovaného tržního prostředí ČR**“ bylo nezbytné zabezpečit financování celkem 57 projektů zahajovaných v roce 2001, z toho 50 pro dopravu a 7 pro spoje. Částka na financování těchto projektů dosáhla výše 68 584 tis. Kč

K hlavním úkolům programu pro dopravu patří efektivní využití energie v dopravě a trvalé snižování nepříznivých účinků na životní prostředí s cílem zabezpečit udržitelný rozvoj dopravy.

Dále se tento program zaměřuje na výzkum možností a vazeb, které přináší pro odvětví dopravy rozvoj telekomunikačních a informačních technologií a jejich prudké rozšíření. Zaváděním jejich aplikací je možno zásadně ovlivnit nejen dopravní technologie v jednotlivých druzích dopravy, ale i celkové postavení dopravy ve společnosti.

Cíl programu, v souladu s probíhajícími procesy modernizace a integrace evropských dopravních sítí, má přispět k posouzení dopravních potřeb z hlediska rozvoje a účasti státu a jejího technologického zabezpečení a k rozvoji dopravní infrastruktury z hlediska bezpečnosti a spolehlivosti.

4. HODNOCENÍ PRŮBĚHU ŘEŠENÍ PROJEKTŮ V ROCE 2002

Výroční nebo závěrečné zprávy byly v souladu s nařízením vlády ČR č. 88/2001 Sb. z 28. února 2001, o podmínkách účelového financování výzkumu a vývoje a předání údajů do centrální evidence projektů financovaných ze státního rozpočtu oponentovány každá dvěma nezávislými oponenty a posouzeny za přítomnosti oponentů a nositelů projektů hodnotícími komisemi, složenými ze zástupců vysokých škol, výzkumných organizací, uživatelů a zainteresovaných právnických osob. O posouzení každého projektu byl vypracován protokol, na jehož základě gestorské útvary u závěrečných zpráv přebíraly výsledky řešení a u výročních zpráv vydávali rozhodnutí o poskytnutí účelových finančních prostředků na řešení a financování projektů, přecházejících do roku 2003.

Klasifikace hodnocení závěrečných a výročních zpráv

Podle klasifikace hodnocení projektů daného Centrální evidencí projektů Rady pro výzkum a vývoj je úspěšnost řešení rozdělena do tří skupin:

- dosaženy vynikající výsledky (V)
- projekt uspěl podle zadání (U)
- zadání nebylo splněno (N)

4.1. HODNOCENÍ ZÁVĚREČNÝCH ZPRÁV

Po zhodnocení závěrečných zpráv komise konstatovaly u čtyř projektů, že projekt uspěl podle zadání a u projektu č. S902/310/105 „Zdokonalování systému státní regulace v telekomunikacích v podmínkách liberalizovaného trhu v souladu s rozvojem telekomunikační politiky Evropské unie“, jehož nositelem je TESTCOM Praha, byly dosaženy vynikající výsledky.

Konkrétní informace o projektech výzkumu a vývoje pro dopravu vyřešených v roce 2002 jsou uvedeny v příloze.

4.2. HODNOCENÍ VÝROČNÍCH ZPRÁV

Podle výše zmíněné klasifikace bylo hodnoceno komisí následujících deset projektů jako vynikající:

Číslo projektu: 801/210/110

Doba řešení: 2001-2005

Název projektu: Stanovení postupu při realizaci závazků ČR přijatých v rámci mezinárodních konferencí v oblastech vlivu dopravy na stav životního prostředí

Nositel projektu: CDV Brno

odpovědný řešitel: Ing. Vladimír Adamec, CSc.

Číslo projektu: 801/210/109

Doba řešení: 2001-2005

Název projektu: Výzkum zátěže životního prostředí z dopravy

Nositel projektu: CDV Brno

odpovědný řešitel: Ing. Vladimír Adamec, CSc.

Číslo projektu: 803/120/105 Doba řešení: 2001-2003
Název projektu: **Analýza a řízení rizik v tunelech na pozemních komunikacích**
Nositel projektu: ELTODO EG odpovědný řešitel: Doc. Ing. Pavel Příbyl

Číslo projektu: 803/120/113 Doba řešení: 2001-2003
Název projektu: **Systém hospodaření s mosty**
Nositel projektu: PONTEX s.r.o. odpovědný řešitel: Ing. Vladislav Vodička

Číslo projektu: 803/120/118 Doba řešení: 2001-2003
Název projektu: **Vysoce hodnotné betony pro mostní konstrukce**
Nositel projektu: Stavby silnic a železnic, a. s. odpovědný řešitel: Ing. Jiří Peřina

Číslo projektu: 803/120/108 Doba řešení: 2001-2004
Název projektu: **Stanovení metodiky monitorování stavu výztuží železobetonových a předpjatých konstrukcí**
Nositel projektu: CDV odpovědný řešitel: Ing. Karel Pospíšil

Číslo projektu: 803/120/112 Doba řešení: 2001-2003
Název projektu: **Využití modální analýzy pro hodnocení mostních konstrukcí**
Nositel projektu: ČVUT Praha, fak. dopravní odpovědný řešitel: Doc. Ing. Tomáš Rotter, CSc.

Číslo projektu: 803/120/109 Doba řešení: 2001-2003
Název projektu: **Skeletové a výplňové směsi pro vozovky s velmi těžkým dopravním zatížením**
Nositel projektu: IMOS, a. s. odpovědný řešitel: Ing. Petr Meluzín

Číslo projektu: 902/310/103 Doba řešení: 2001-2003
Název projektu: **Optimalizace kmitočtového spektra**
Nositel projektu: TESTCOM Praha odpovědný řešitel: Ing. Richard Ryvola

Číslo projektu: 902/310/102 Doba řešení: 2001-2004
Název projektu: **Výzkumná podpora koncepčního rozvoje spektra telekomunikačních služeb v návaznosti na rozvoj evropského a světového komunikačního prostředí**
Nositel projektu: TESTCOM Praha odpovědný řešitel: Ing. Pavel Blažek

Ostatních 47 projektů uspělo podle zadání. V některých případech komise uložila dopracování výroční zprávy v souladu s deklarovanými požadavky a doporučila řešitelům využít podněty z oponentních posudků, průběhu jednání hodnotící komise a stanoviska zadavatele pro další řešení. U žádného projektu komise nekonstatovala, že zadání nebylo splněno.

5. VEŘEJNÁ SOUTĚŽ

V rámci projednávání státního rozpočtu v oblasti výzkumu a vývoje na rok 2003 bylo na jednání se zástupci Rady vlády ČR pro výzkum a vývoj odsouhlaseno zahájení nového projektu s dotací na rok 2003 ve výši 1 700 tis. Kč pro potřeby poštovní služby. V říjnu 2002 byla tedy vyhlášena veřejná soutěž na programový projekt pod názvem „Analýza rizik poštovního trhu v ČR a definice regulačního rámce v souvislosti s liberalizací trhu“. Na základě doporučení hodnotící komise byla vybrána nabídka výzkumné organizace TESTCOM Praha. Výsledky veřejné soutěže byly zveřejněny dne 8.1.2003 na internetových stránkách MD.

PŘÍLOHA

Informace o projektech výzkumu a vývoje pro dopravu vyřešených v roce 2002

1. Název projektu : **Metodika přípravy norem ČR ve vztahu k normám ES a NATO v oblasti prevence krizových situací v resortu dopravy a přepravě nebezpečných věcí**

- Číslo projektu: 804/030/103
- Zadavatel: Ministerstvo dopravy, odbor krizového řízení
  - styčný pracovník zadavatele: Ing. Jan Gruber tel.: 972 231 257
- Termín řešení:
  - začátek: 03/2001
  - konec: 12/2002
- Nositel úkolu:
  - Název a adresa organizace: WAK System, spol. s r.o.,
Petržilkova 2564, 155 00 Praha 5 - Stodůlky
  - Telefon / Fax /e-mail : 251 612 552-3 /251 611 590
/wamsoftware@waksystem.cz
  - Zodpovědný řešitel: Ing. Radan Kasal
- Cíle projektu a charakteristika předmětu řešení :

Cílem projektu bylo navržení systému, který by zajistil průběžný sběr a efektivní výběr informací z norem EU a NATO, jejich vyhodnocení a třídění tak, aby výstupy z takto připravených informací byly plně použitelné pro přípravu adekvátních norem v české legislativě, vytvoření vazby na systém odboru krizového řízení MDS ČR s názvem DOK a vytvoření věcně strukturované kartotéky vybraných norem EU a NATO v elektronické podobě.
- Dosažené výsledky řešení :

Dosažené výsledky odpovídají stanovenému cíli projektu. Výsledkem řešení je systém s názvem KARDOK pro zajišťování průběžného sběru a efektivní výběr informací z norem EU a NATO, který zabezpečuje jejich vyhodnocování a třídění. Systém je realizován jako Internet/Intranet aplikace pro MS Internet Information Server a MS SQL Server na straně serveru a MS Internet Explorer na straně klienta. Systém představuje množinu vzájemně provázaných programových kódů a to procedur pro MS SQL Server, podpůrných systémových komponent platformy NET a ASP stránek. Součástí řešení je uživatelská dokumentace k programu KARDOK.
- Efektivnost výsledků řešení pro daný obor, pokud možno vyčíslit ve finančním vyjádření (orientačně), vztaženém na roční přínosy:

MD ČR se na základě smlouvy o využití výsledků výzkumu a vývoje stalo vlastníkem dosažených výsledků (viz výše) a má veškerá práva k jejich neomezenému šíření a využití k nekomerčním účelům. Finanční vyjádření není možno vyčíslit vzhledem k tomu, že v oblasti krizového řízení v ČR prozatím není podobný software používán.

- Jak byly, jsou nebo budou využívány výsledky řešení v rámci gestorského útvaru nebo v jiné praxi:
  - V rámci prevence krizových situací, přepravy nebezpečných věcí i v dalších oblastech budou řešerše dokumentů využívány k informaci o stavu, postupech řešení a věcném obsahu opatření ve sledované oblasti a uplatňovány při projednávání, koncipování a aproximaci věcných návrhů obdobných opatření v českých právních předpisech. Zavedení kartotéky dokumentů odstraní současné problémy s nedostatkem podkladů o dokumentech ES a NATO a současně poskytne určitý přehled o informacích z legislativ vybraných evropských států i pro širokou veřejnost propojením s provozovaným informačním systémem DOK.
- Závěrečná zpráva o řešení projektu je uložena :
  - Název a adresa organizace:
DATIS-ODIS, České dráhy, a.s.Hybernská 5, 110 15 Praha 1

2. Název projektu : **Využití vodní dopravy v odpadovém hospodářství**

- Číslo projektu: 803/230/127
- Zadavatel: Ministerstvo dopravy ČR, odbor plavby a vodních cest
  - styčný pracovník zadavatele: Ing. Jiří Pražský tel.: 972231347
- Termín řešení
  - začátek: červen 2001
  - konec: říjen 2002
- Nositel úkolu:
  - Název a adresa organizace: Výzkumný ústav vodohospodářský TGM, Podbabská 30, 160 62 Praha 6
  - Telefon / Fax /e-mail : 220197270/224310450/info@vuv.cz
  - Zodpovědný řešitel: Ing. Dagmar Sirotková
- Cíle projektu a charakteristika předmětu řešení :

Popis situace a zhodnocení možností zvýšení množství odpadu přepravovaného loděmi na tuzemských vodních cestách. Stanovení atrakčních oblastí labsko-vltavské vodní cesty, legislativních podkladů a zájmových oblastí pro kapacitní lokality překlady odpadu, jeho třídění a zpracování.
- Dosažené výsledky řešení :

V zásadě byly všechny stanovené cíle projektu splněny, ale současně byly odhaleny zásadní slabiny dosavadního způsobu, praxe a výsledku nakládání s odpady, včetně velké nejistoty v objemu potenciálně vhodných odpadů v budoucnosti.
- Efektivnost výsledků řešení pro daný obor, pokud možno vyčíslit ve finančním vyjádření (orientačně), vztáženém na roční přínosy:

Zásadním přínosem studie je prokázání vhodnosti vodní dopravy pro přepravu odpadů při minimální zátěži životního prostředí. Při vyčíslení pouze druhotných vlivů z takto neuskutečněných jízd na pozemních komunikacích lze roční přínosy vyčíslit řádově ve stovkách mil.Kč.

- Jak byly, jsou nebo budou využívány výsledky řešení v rámci gestorského útvaru nebo v jiné praxi:
  - V současnosti se jeví jako problematické prosazení nesporných přínosů ekologicky vhodnějších druhů dopravy při přepravě odpadů, jejich třídění a zpracování. Bude-li proklamativní charakter dopravní politiky státu podložen skutečně ekologickým přístupem, lze i v oblasti odpadového hospodářství oprávněně očekávat využití nabízené kapacity vodní dopravy, překladišť a zpracovatelských středisek při vodní cestě.
- Závěrečná zpráva o řešení projektu je uložena :
  - Název a adresa organizace: Ministerstvo dopravy ČR, odbor plavby a vodních cest, Nábř.L.Svobody 12, 110 15 Praha 1.
  - Kontaktní (styčný) pracovník: Ing. Jiří Pražský
  - Telefon / Fax / e-mail: 972231347/972231110/Jiri.Prazsky@mdcr.cz

3. Název projektu: **Vyhodnocení přínosů silniční dopravy pro společnost**

- Číslo projektu: S 801/120/107
- Zadavatel: Ministerstvo dopravy, odbor 120
  - styčný pracovník zadavatele: Ing. Tichý, CSc, tel. 972231422
- Termín řešení:
  - začátek: 2001
  - konec: 2002
- Nositel úkolu:
  - Název a adresa organizace: SBP,s.r.o., Černá 8, 110 00 Praha 1
  - Telefon/ Fax/e-mail: 274815089/224934502/sbp@sbp.cz
  - Zodpovědný řešitel: Ing. Šejna
- Cíle projektu a charakteristika předmětu řešení:

Stanovení rozsahu pozitivních vlivů silniční dopravy, jejich základní rozdělení , návrh metody jejich hodnocení (kvantifikace a hodnocení) a metodického pokynu pro hodnocení přínosů silniční dopravy pro společnost včetně zpracovaných vzorových výpočtů a konkrétních příkladů pro hodnocení a počítačového modelu.
- Dosažené výsledky řešení:

Metodický pokyn pro hodnocení přínosů silniční dopravy pro společnost, včetně příloh - formulářů a vysvětlení problematiky účinků dopravy a postupů výpočtu.

- Efektivnost výsledků řešení pro daný obor, pokud možno vyčíslit ve finančním vyjádření (orientačně), vztaženém na roční přínosy:
Ekonomický přínos projektu, resp. metodického pokynu je zejména v celospolečenských úsporách. Využije se při posuzování a objektivní srovnávání kladných a záporných účinků dopravy na společnost, podklad pro tvorbu dopravní politiky státu či regionu a posuzování rozvojových záměrů v silniční infrastruktuře.
- Jak byly, jsou nebo budou využívány výsledky řešení v rámci gestorského útvaru nebo v jiné praxi:
MP bude využíván zejména v oboru pozemních komunikací.
- Závěrečná zpráva o řešení projektu je uložena:
  - Název a adresa organizace: SBP,s.r.o., Černá 8, 110 00 Praha 1
  - Kontaktní (styčný) pracovník : Ing. Šejna
  - Telefon/ Fax/e-mail: 274815089/224934502/sbp@sbp.cz

4. Název projektu : **Financování dopravní obslužnosti**

- Číslo projektu: CE 804 410 106
- Zadavatel: Ministerstvo dopravy, odbor .410
  - styčný pracovník zadavatele: Ing. Dupák Jiří..... tel.: 972231389
- Termín řešení:
  - začátek: 2001
  - konec: 2002
- Nositel úkolu:
  - Název a adresa organizace: Centrum dopravního výzkumu, Líšeňská 33, 652 92 Brno
  - Telefon / Fax /e-mail : skotalova@cdiv.cz
  - Zodpovědný řešitel: Ing. Štěpánka Skotalová
- Cíle projektu a charakteristika předmětu řešení :
Metodiky financování prokazatelné ztráty veřejné autobusové dopravy a železniční osobní dopravy.
- Dosažené výsledky řešení :
Zpřesnění metodiky zpracování databáze pro srovnání jednotlivých částí prokazatelné ztráty.
- Efektivnost výsledků řešení pro daný obor, pokud možno vyčíslit ve finančním vyjádření (orientačně), vztaženém na roční přínosy :
Objem finančních prostředků na úhradu prokazatelné ztráty se ročně pohybuje okolo 10 mld. Kč pro oba druhy veřejných doprav.

- Jak byly, jsou nebo budou využívány výsledky řešení v rámci gestorského útvaru nebo v jiné praxi:
  - Výsledky jsou využívány územními celky při realizaci přímé úhrady prokazatelné ztráty ze závazku veřejné služby, včetně kontrolních orgánů jak územních, tak centrálních.
- Závěrečná zpráva o řešení projektu je uložena :
  - Název a adresa organizace: Ministerstvo dopravy ČR,
nábř. L. Svobody 12, 110 15 Praha 1
  - Kontaktní (styčný) pracovník: Ing. Dupák Jiří
  - Telefon / Fax / e-mail: 972231389